

บทที่ 4

สถานะของกฎหมายไทย เกี่ยวกับการเปิดเสรีการค้าบริการ สาขาประกันภัยฯ ภายใต้ร่างความตกลงเขตการค้าเสรี ไทย-สหรัฐฯ

ธุรกิจการค้าบริการ สาขาประกันภัยฯ เป็นธุรกิจที่มีความอ่อนไหว ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเงินและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในวงกว้างได้ จึงเป็นธุรกิจที่จำเป็นต้องมีกฎหมายควบคุมกำกับดูแลการประกอบธุรกิจอย่างใกล้ชิด ดังนั้น กฎหมายที่มีประสิทธิภาพสูงและเหมาะสมเพียงพอต่อการควบคุมกำกับดูแลการประกอบธุรกิจประกันภัยฯแต่ละประเภท จึงเป็นสิ่งจำเป็น เมื่อประเทศไทยตัดสินใจที่จะเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการ สาขาประกันภัยฯ ภายใต้ร่างความตกลงฯ ธุรกิจประกันภัยฯจะมีความหลากหลาย มีสีสัน และ มีการแข่งขันที่สูงขึ้นมาก ตลอดจนมีบริการประกันภัย การส่งมอบ และ วิธีการจัดจำหน่ายกรมธรรม์ในรูปแบบใหม่ๆ เพิ่มขึ้นอีกมากตามพันธกรณีต่อร่างความตกลงฯ ปัญหาจึงเกิดขึ้นว่า ประเทศไทยมีกฎหมายที่จะใช้ในการควบคุมกำกับดูแลการประกอบธุรกิจประกันภัยฯในบริบทใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมเพียงพอแล้วหรือยัง ทางออกของปัญหานี้ในที่สุดแล้วควรจะเป็นอย่างไร การจะเรียนรู้และ เข้าใจปัญหาต่างๆเหล่านี้ได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสำรวจตรวจสอบระบบกฎหมายภายในของประเทศไทยที่มีและใช้บังคับอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับการเปิดเสรีการค้าบริการ สาขาประกันภัยฯ เพื่อจะได้ทราบว่า ในปัจจุบันประเทศไทยมีบทบัญญัติกฎหมายใด ที่ยังไม่สอดคล้องกับพันธกรณีที่ประเทศไทยจะพึงมี ตามข้อบทยามาตรการต่างๆ ภายใต้ร่างความตกลงฯ ประเทศไทยจะต้องหาวิธีการในการหลีกเลี่ยง และ บรรเทา ปัญหาความไม่สอดคล้องดังกล่าว โดยเร็วที่สุด เพื่อว่าจะได้สามารถปฏิบัติให้ถูกต้องสอดคล้องกับพันธกรณีในส่วนของประเทศไทย ตามข้อบทยามาตรการต่างๆ ภายใต้ร่างความตกลงฯ

4.1. สาระสำคัญของกฎหมายไทย ที่เกี่ยวกับการเปิดเสรีการค้าบริการ สาขาประกันภัยฯ

ในการเปิดเสรีการค้าบริการ สาขาประกันภัยฯ ภายใต้ร่างความตกลงเขตการค้าเสรี ไทย-สหรัฐฯ นั้น กฎหมายภายในของประเทศไทยที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่

4.1.1. กฎหมายทั่วไป

กฎหมายทั่วไปที่เกี่ยวกับการเปิดเสรีการค้าบริการ สาขาประกันภัยฯ มีเพียงฉบับเดียว คือ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

การจัดตั้งกิจการเพื่อประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในประเทศไทย ได้แก่ บุคคลธรรมดา ซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือ นิติบุคคลที่มีได้จดทะเบียนในประเทศไทย หรือ นิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย แต่มีลักษณะเฉพาะตามที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ เป็นนิติบุคคลซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้น ถือโดยบุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือ นิติบุคคลที่มีได้จดทะเบียนในประเทศไทย หรือ เป็นนิติบุคคลที่มีบุคคลธรรมดา ซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือ นิติบุคคลที่มีได้จดทะเบียนในประเทศไทยลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น หรือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือ ห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียน ซึ่งหุ้นส่วนผู้จัดการ หรือ ผู้จัดการ เป็นบุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย เพื่อประโยชน์แห่งคำนิยามนี้ ให้ถือว่าหุ้นของบริษัทจำกัด ที่มีใบหุ้นออกให้แก่ผู้ถือเป็นหุ้นของคนต่างด้าว เว้นแต่ จะมีกฎกระทรวงกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ซึ่งย่อมหมายความว่า การลงทุน หรือ การถือหุ้นเพียงกึ่งหนึ่ง ก็ต้องถือว่าเป็นคนต่างด้าว ซึ่งการดำเนินธุรกิจของบุคคลธรรมดา หรือ นิติบุคคลดังกล่าว ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

การค้าบริการ สาขาประกันภัยฯ จัดเป็นธุรกิจตามข้อ 21 ของการทำธุรกิจบริการอื่น ในบัญชี 3 ทำยพระราชบัญญัติดังกล่าว ตกอยู่ในเงื่อนไขต้องขออนุญาตประกอบธุรกิจ จากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว การอนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พิจารณาถึงผลดีผลเสียต่อความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ..... ตามมาตรา 5 ขณะเดียวกัน มาตรา 13 พระราชบัญญัตินี้ยังบัญญัติว่า “ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นบัญญัติเรื่อง การถือหุ้น การแบ่งหุ้นส่วน หรือ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวไว้เป็นประการใด ให้ปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว และมีให้นำความในพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับในส่วนที่มีกฎหมายอื่นกำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว” ดังนั้น เมื่อมีพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติ

*พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 กำลังพิจารณาแก้ไขในชั้นกรรมาธิการ โดยแก้ไขให้หมายความรวมถึงนิติบุคคลที่มีบุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือ นิติบุคคลที่มีได้จดทะเบียนในประเทศไทย มีอำนาจตามกฎหมาย หรือ ตามข้อบังคับ หรือ ข้อตกลง ในการออกเสียงลงคะแนน ตั้งแต่กึ่งหนึ่งของจำนวนคะแนนเสียง ที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของนิติบุคคลนั้น

ประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 กำหนดเรื่องการถือหุ้น และ สัดส่วนของผู้บริหารต่างด้าวไว้เป็นการเฉพาะแล้ว จึงต้องเป็นไปตามกฎหมายเฉพาะทั้ง สี่ ฉบับดังกล่าว

แต่มาตรา 10 วรรคสอง พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 บัญญัติว่า “คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ โดยสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคี หรือ มีความผูกพันตามพันธกรณี ให้ได้รับการยกเว้น จากการบังคับใช้บทบัญญัติแห่งมาตราต่างๆตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งและให้เป็นไปตามบทบัญญัติและเงื่อนไขสนธิสัญญานั้น” ซึ่งหมายความว่า การที่ประเทศไทยเข้าทำข้อผูกพันเฉพาะตาม GATS, AFAS ตลอดจนข้อบทยการค้าบริการภาคการเงินตามร่างความตกลงเขตการค้าเสรี ไทย-สหรัฐฯ ผลทางกฎหมาย คือ สิทธิของคนต่างด้าวจะเป็นไปตามข้อผูกพันเฉพาะตาม GATS, AFAS และ ข้อบทยมาตรการการค้าบริการภาคการเงิน ตามร่างความตกลงเขตการค้าเสรี ไทย-สหรัฐฯ มิใช่เป็นไปตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 อีกต่อไป

แม้ว่าบริษัทประกันภัยต่างชาติ จะได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 แล้ว ก็ยังคงต้องปฏิบัติตามกฎหมายเฉพาะ ซึ่งได้แก่ พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 ทำให้บริษัทประกันชีวิต หรือ บริษัทประกันวินาศภัย ต้องมีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถือหุ้นอยู่ ไม่ต่ำกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง และ จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และ ต้องมีกรรมการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทย ไม่ต่ำกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 9

4.1.2. กฎหมายเฉพาะ

กฎหมายเฉพาะที่ใช้ในการควบคุมกำกับดูแลการประกอบธุรกิจประกันภัยฯ ปัจจุบันมีอยู่ด้วยกัน 4 ฉบับ คือ

- 1.) พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535
- 2.) พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551
- 3.) พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535
- 4.) พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551

(1.) พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535*

การจัดตั้งสาขาของบริษัทประกันชีวิตต่างประเทศ จะต้องขออนุญาตจากรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ต้องวางหลักทรัพย์ประกันการประกอบธุรกิจ และ เมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วยังต้องดำรงทรัพย์สินไว้ในประเทศไทยตามที่กฎหมายกำหนดตลอดเวลาที่ประกอบธุรกิจด้วย ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 8 นอกจากนี้ บริษัทประกันชีวิต ที่เป็นสาขาของบริษัทประกันภัยต่างประเทศ จะขยายสาขา ณ ที่ใดๆ ในราชอาณาจักรอีกไม่ได้ตาม มาตรา 8 วรรคห้า .

การขอใบอนุญาตสำหรับตัวแทน และ นายหน้าประกันชีวิต

1.) บุคคลธรรมดาผู้ประสงค์จะเป็นตัวแทนประกันชีวิต ต้องขอใบอนุญาต โดยผู้ที่ขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตได้ ต้องเป็นผู้มีภูมิลำเนาในประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 69(2)

2.) บุคคลธรรมดาผู้ประสงค์จะเป็นนายหน้าประกันชีวิต ต้องขอใบอนุญาต โดยผู้ที่ขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตได้ ต้องเป็นผู้มีภูมิลำเนาในประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 72 ประกอบ มาตรา 69(2)

3.) นิติบุคคลที่ประสงค์จะเป็นนายหน้าประกันชีวิต ต้องขอใบอนุญาต โดยผู้ที่ขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตได้ จะต้องมีสำนักงานใหญ่ในประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 72

(2.) พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551

พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ได้ผ่อนคลายความเคร่งครัดของหลักเกณฑ์ในเรื่องสัดส่วนของผู้ถือหุ้น และ สัดส่วนของการเป็นกรรมการ ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 ลงบ้าง แต่ขณะเดียวกันก็ได้เพิ่มเติมในเรื่องการใช้สิทธิออกเสียงเข้ามา โดยกำหนดให้ หุ้นสามัญ และ หุ้นบุริมสิทธิ ของบริษัทประกันชีวิต ที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย ต้องเป็นหุ้นชนิดระบุชื่อผู้ถือ และ ต้องมีกรรมการซึ่งมีสัญชาติไทย ไม่ต่ำกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ในส่วนของผู้ถือหุ้น ต้องมีบุคคลธรรมดาสัญชาติไทย และ/หรือ นิติบุคคล ที่บุคคลสัญชาติไทยเป็นเจ้าของ และ เป็นผู้ควบคุม ถือหุ้นรวมกันเกินกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง และ จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด ยกเว้น ในกรณีให้เห็นสมควร

* ในขณะที่ศึกษาวิทยานิพนธ์นี้ มีการตราพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อกำหนด และหลักเกณฑ์บางอย่าง เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์และพัฒนาการการประกอบธุรกิจประกันชีวิตยิ่งขึ้น มีผลบังคับใช้วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2551

คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยอาจอนุญาตให้บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยถือหุ้นได้ถึงร้อยละ 49 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง และ จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และ ให้มีการการเป็นผู้ไม่มีสัญชาติไทยได้เกินกว่า 1 ใน 4 แต่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ของจำนวนกรรมการทั้งหมดได้

ในกรณีที่บริษัทมีฐานะ หรือ การดำเนินการ อยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกัน หรือ ประชาชน รัฐมนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการฯ อาจผ่อนผันให้บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นหรือกรรมการแตกต่างจากที่ได้กำหนดข้างต้นได้ ในการผ่อนผันนั้น จะกำหนดหลักเกณฑ์ หรือ เงื่อนไขไว้ด้วยก็ได้

(3.) พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535^{*}

พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 กำหนดให้บริษัทที่จะประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ต้องมีหุ้นที่มีบุคคลคนสัญชาติไทยถืออยู่ไม่ต่ำกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และ มีการการเป็นบุคคลสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ตามมาตรา 9 พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 9

การจัดตั้งสาขาของบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศ จะต้องขออนุญาตจากรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ต้องวางหลักทรัพย์ประกันการประกอบธุรกิจ และเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วยังต้องดำรงทรัพย์สินไว้ในประเทศไทยตามที่กฎหมายกำหนดตลอดเวลาที่ประกอบธุรกิจ ตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 7 นอกจากนี้ บริษัทประกันวินาศภัยที่เป็นสาขาของบริษัทประกันภัยต่างประเทศจะขยายสาขา ณ ที่ใดๆ ในราชอาณาจักรอีกไม่ได้ ตามมาตรา 7 วรรคห้า

การขอใบอนุญาตสำหรับตัวแทนและนายหน้าประกันวินาศภัย

1.) บุคคลธรรมดาผู้ประสงค์จะเป็นตัวแทนประกันวินาศภัย ต้องขอใบอนุญาต โดยผู้ที่ขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยได้ จะต้องเป็นผู้มีภูมิลำเนาในประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 64 (2)

^{*} ในขณะที่ศึกษาวิทยานิพนธ์นี้ มีการตราพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อกำหนด และหลักเกณฑ์บางอย่าง เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์และพัฒนาการการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยยิ่งขึ้น มีผลบังคับใช้วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2551

2.) บุคคลธรรมดาผู้ประสงค์จะเป็นนายหน้าประกันวินาศภัย ต้องขอใบอนุญาต โดยผู้ที่ จะขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัยได้ จะต้องเป็นผู้มีภูมิลำเนาในประเทศไทย ตาม พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 67 ประกอบ มาตรา 64(2)

3.) นิติบุคคลที่ประสงค์จะเป็นนายหน้าประกันวินาศภัย ต้องขอใบอนุญาต โดยผู้ที่ จะขอรับ ใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัย จะต้องมีส่วนงานใหญ่ในประเทศไทย ตาม พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 67

(4.) พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551

พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ได้ผ่อนคลายความเคร่งครัดของ หลักเกณฑ์ในเรื่องสัดส่วนของผู้ถือหุ้น และ สัดส่วนของการเป็นกรรมการ ตามพระราชบัญญัติ ประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 ลง แต่ขณะเดียวกันก็ได้เพิ่มเติมในเรื่องการใช้สิทธิออกเสียงเข้ามา โดยกำหนดให้ หุ้นสามัญ และ หุ้นบุริมสิทธิ ของบริษัทประกันวินาศภัย ที่ประกอบธุรกิจ ใน ประเทศไทย ต้องเป็นหุ้นชนิดระบุชื่อผู้ถือ และ ต้องมีกรรมการซึ่งมีสัญชาติไทย ไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ในส่วนของผู้ถือหุ้น ต้องมีบุคคลธรรมดาสัญชาติไทย และ/หรือ นิติ บุคคล ที่บุคคลสัญชาติไทยเป็นเจ้าของ และ เป็นผู้ควบคุม ถือหุ้นรวมกันเกินกว่าร้อยละ 75 ของ จำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง และ จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด ยกเว้น ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยอาจอนุญาตให้บุคคลที่ไม่มีสัญชาติ ไทยถือหุ้นได้ถึงร้อยละ 49 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง และ จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และ ให้ มีกรรมการเป็นผู้ไม่มีสัญชาติไทยได้เกินกว่า 1 ใน 4 แต่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ของจำนวนกรรมการ ทั้งหมดได้

ในกรณีที่บริษัทมีฐานะ หรือ การดำเนินการ อยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความ เสียหายแก่ผู้เอาประกัน หรือ ประชาชน รัฐมนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการฯ อาจผ่อนผัน ให้บริษัทมีสัดส่วนของผู้ถือหุ้นหรือกรรมการแตกต่างจากที่ได้กำหนดข้างต้นได้ ในการผ่อนผัน นั้น จะกำหนดหลักเกณฑ์ หรือ เงื่อนไขไว้ด้วยก็ได้

4.2. ความไม่สอดคล้องของกฎหมายไทย กับ ข้อบทมาตรการภายใต้ร่างความตกลงฯ

ในการเปิดเสรีการค้าบริการ สาขาประกันภัยฯ ภายใต้ร่างความตกลงฯนั้น เมื่อร่างความ ตกลงฯมีผลบังคับใช้แล้ว การพิจารณาปรับไว้ หรือ คงไว้ ซึ่งมาตรการที่เกี่ยวกับการค้าบริการ สาขา ประกันภัยนั้น ประเทศไทยมีพันธกรณีต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับข้อบทมาตรการภายใต้ร่างความ ตกลงฯ แต่ปัจจุบัน ระบบกฎหมายภายในของประเทศไทยยังมีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับข้อบท

มาตรการภายใต้ร่างความตกลงฯ อยู่มาก ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับการเปิดเสรีการค้าบริการ สาขา ประกันภัยฯ และ ในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมกำกับดูแลการประกอบธุรกิจประกันภัยฯ

4.2.1. กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับเปิดเสรีการค้าบริการ สาขาประกันภัยฯ

ในการเปิดเสรีการค้าบริการ สาขาประกันภัยฯ ภายใต้ร่างความตกลงฯ นั้น มีบทบัญญัติ ของกฎหมายสำคัญที่ไม่สอดคล้องกับข้อบทมาตรการภายใต้ร่างความตกลงฯ เพียงฉบับเดียว คือ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

เดิมที่ประเทศไทยไม่มีกฎหมายลายลักษณ์อักษรควบคุมการประกอบธุรกิจของคนต่าง ด้าวไว้เป็นการเฉพาะ รัฐบาลสมัยนั้นจึงมีแนวความคิดว่า หากปล่อยให้คนต่างด้าวเข้ามาลงทุน ประกอบธุรกิจจะเป็นการแย่งงานของคนไทย จึงได้ออกประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ในปี พ.ศ. 2515 โดยกำหนดประเภทธุรกิจบางประเภทเพื่อสงวนให้คนไทย ห้ามมิให้คนต่างด้าวเข้ามา ประกอบธุรกิจที่กระทบต่อความมั่นคงของรัฐ เพื่อรักษาดุลย์อำนาจทางการค้าและเศรษฐกิจของ ประเทศ แต่เมื่อบังคับใช้มาเป็นเวลานาน มีหลักบางประการที่ไม่สอดคล้องกับสถานะทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การค้าและการลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การค้าระหว่างประเทศ ทั้งการ ที่รัฐมีนโยบายส่งเสริมให้เอกชนมีการแข่งขันอย่างเสรี ในการประกอบธุรกิจทั้งในประเทศและ ระหว่างประเทศ ปรากฏว่ามีช่องว่างบางประการที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการค้าเสรี และ ไม่เอื้อ ประโยชน์กับคนไทย เช่น ในเรื่องเงินทุน ไม่มีกฎระเบียบบังคับให้คนต่างด้าวที่เข้ามาประกอบ ธุรกิจต้องนำเงินลงทุนมาจากต่างประเทศ ไม่มีบทบังคับให้ถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นการให้สิทธิ พิเศษตามสนธิสัญญาที่ไทยทำไว้กับต่างประเทศแต่ฝ่ายเดียว แต่คนไทยกลับไม่ได้รับประโยชน์ จากหลักต่างตอบแทน ทำให้ต้องตรา พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ขึ้นมา เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณีตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศ เช่น องค์การการค้าโลก (WTO), การเจรจาวิภาติในการเปิดเขตการค้าเสรีกับประเทศคู่ค้าต่างๆ (FTA)

โดยกำหนดให้บุคคลธรรมดา ซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือ นิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนใน ประเทศไทย หรือ นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทยที่มีทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งเป็นของบุคคลซึ่งไม่ มีสัญชาติไทย หรือ นิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย ตลอดจน นิติบุคคลที่จดทะเบียน ในประเทศไทยที่มีทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งเป็นของบุคคลธรรมดา หรือ นิติบุคคลดังกล่าวข้างต้น เป็นคน ต่างด้าว ตามพ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 มาตรา 4

กำหนดบัญชีในการสงวนอาชีพหรือธุรกิจออกเป็น 3 บัญชี ตาม มาตรา 8 ได้แก่

บัญชี 1 กำหนดธุรกิจที่ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจประเภทนี้เลย เพราะมีเหตุผล พิเศษที่ต้องการสงวนไว้ให้คนไทยโดยเฉพาะ

บัญชี 2 ธุรกิจที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือความมั่นคงของประเทศ หรือ มีผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ทัศนกรรมพื้นบ้าน หรือทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ธุรกิจตามบัญชีสองนี้ คนต่างด้าวจะประกอบธุรกิจได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรี

บัญชี 3 ธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่างด้าว ธุรกิจตามบัญชีนี้ คนต่างด้าวจะสามารถประกอบธุรกิจได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

ตามบัญชี 3 นี้เปิดโอกาสให้ชาวต่างด้าวได้เข้ามาทำธุรกิจ ซึ่งแต่เดิมไม่เคยอนุญาตให้ทำ เช่น การบริการทางบัญชี บริการทางกฎหมาย โดยธุรกิจประกันภัยถูกจัดอยู่ ข้อ 21 ธุรกิจบริการอื่นๆ ที่กำหนดในกฎกระทรวง ท้ายบัญชี 3

กำหนดให้ชาวต่างด้าวต้องนำเงินตราต่างประเทศเข้ามา เพื่อใช้ในการประกอบธุรกิจ และเพิ่มในเรื่องเงินทุนขั้นต่ำที่บังคับให้ต้องเป็นเงินทุนจากต่างประเทศเพื่อใช้ในการลงทุน โดยมีขอบเขตครอบคลุมถึงการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวทุกประเภทในบัญชีควบคุม ตาม มาตรา 14

กำหนดให้คนต่างด้าวที่เข้ามาประกอบธุรกิจจะต้องมีการถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือ มีการนำ หรือ เปลี่ยนเครื่องจักรสมัยใหม่มาใช้ในการประกอบธุรกิจ ตามมาตรา 18

คณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ได้อาศัยมาตรา 5 มาเป็นเงื่อนไขและปัจจัยหนึ่งในการพิจารณาอนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจในประเทศไทย โดยกำหนดให้ต้องมีการจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับแผนงาน รูปแบบ และวิธีการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยต้องยื่นแบบงานดังกล่าวพร้อมกับคำขออนุญาต โดยแผนงานดังกล่าวต้องประกอบด้วยสัญญาถ่ายทอดเทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา การฝึกอบรมให้บุคลากรในหน่วยงาน การแต่งตั้งคนไทยปฏิบัติงานในตำแหน่งแทนคนต่างด้าว การส่งผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาเป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในหน่วยงาน

แต่มาตรา 10 วรรคสอง กำหนดว่าคนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้โดยสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีความผูกพันตามพันธกรณี ให้ได้รับการยกเว้นจากการบังคับใช้บทบัญญัติแห่งมาตราต่างๆ ในกฎหมายฉบับนี้ ซึ่งหมายถึงสนธิสัญญาที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีใน WTO รวมถึงร่างความตกลงฯที่จะมีขึ้น ส่งผลให้คนสัญชาติสหรัฐฯ หรือ บริษัทประกันภัยสหรัฐฯ มีสิทธิที่จะประกอบธุรกิจในประเทศไทย โดยการขอรับสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองตามข้อบทยามาตราต่างๆ ภายใต้อาณัติความตกลงฯ โดยไม่ต้องอยู่ภายใต้พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 อีกต่อไป

4.2.2. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมธุรกิจการค้าบริการ สาขาประกันภัยฯ

กฎหมายที่ใช้ในการควบคุมกำกับดูแลการประกอบธุรกิจประกันภัยฯ ที่ไม่สอดคล้องกับข้อบหมมาตรการต่างๆ ภายใต้วางความตกลงฯ มีอยู่ด้วยกัน 5 ฉบับ คือ

- 1.) พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535
- 2.) พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551
- 3.) พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535
- 4.) พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551
- 5.) ประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2483

ในส่วนนี้ขอแยกศึกษาตามพันธกรณีของประเทศไทยต่อหลักการสำคัญของข้อบหมมาตรการ ภายใต้วางความตกลงฯ ดังนี้

4.2.2.1. กรณีที่ไม่สอดคล้องกับหลักการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment : NT)

ภายใต้อบหมมาตรการนี้ ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติต่อผู้ลงทุนสหรัฐฯ บริษัทประกันภัยสหรัฐฯ การลงทุนของผู้ลงทุนสหรัฐฯ ในบริษัทประกันภัย ที่จัดตั้งในอาณาเขตของประเทศไทย และ ผู้ให้บริการประกันภัยข้ามพรมแดนของสหรัฐฯ ในลักษณะที่ไม่ด้อยไปกว่าการปฏิบัติต่อผู้ลงทุนไทย บริษัทประกันภัยไทย การลงทุนของผู้ลงทุนไทยในบริษัทประกันภัย ในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเริ่มจัดตั้ง การรวบรวม การขยาย การบริหาร การดำเนินงาน การปฏิบัติการ การจำหน่าย หรือ การโยกย้ายถ่ายโอนอื่นๆ ของบริษัทประกันภัย และการลงทุนในบริษัทประกันภัย รวมตลอดถึงการให้บริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในกรณีที่มีการค้าบริการประกันภัย ข้ามพรมแดน *

ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 9 กำหนดให้ หุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ ของบริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย ต้องเป็นหุ้นชนิดระบุชื่อผู้ถือ บริษัทที่จะประกอบธุรกิจประกันชีวิต และ ธุรกิจประกันวินาศภัย ได้ ต้องมีกรรมการซึ่งมีสัญชาติไทย ไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด และมีบุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย หรือ ห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งไม่จดทะเบียนซึ่งผู้มีหุ้นส่วนทั้งหมดมีสัญชาติไทย หรือ นิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย และมีลักษณะเฉพาะตามที่กฎหมายกำหนด หรือ บุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย หรือ ห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งไม่จดทะเบียนซึ่งผู้มีหุ้นส่วนทั้งหมดมีสัญชาติไทย และ

* ประเทศคู่ภาคีต้องคำนึงถึงพันธกรณีตาม Article. 12.5 (1), Annex 12.5 ประกอบด้วย

นิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย และมีลักษณะเฉพาะตามที่กฎหมายกำหนด ถือหุ้นรวมกันเกินกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการอาจอนุญาตให้บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยถือหุ้นได้ถึงร้อยละ 49 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และให้มีกรรมการเป็นผู้ไม่มีสัญชาติไทยได้เกินกว่า 1 ใน 4 แต่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ของจำนวนกรรมการทั้งหมดได้ ทั้งนี้ การพิจารณาอนุญาตให้นำหลักเกณฑ์การถือหุ้นของบุคคลตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่บริษัทมีฐานะ หรือ การดำเนินการ อยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันหรือประชาชน รัฐมนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการฯ อาจผ่อนผันให้บริษัทมีผู้ถือหุ้นหรือกรรมการแตกต่างจากที่กำหนดข้างต้นได้ ในการผ่อนผันนั้น จะกำหนดหลักเกณฑ์ หรือ เงื่อนไขไว้ด้วยก็ได้

กล่าวโดยสรุปก็คือ ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 9 กำหนดให้หุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิของบริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ของประเทศไทย ต้องเป็นหุ้นชนิดระบุชื่อผู้ถือ

บริษัทที่จะประกอบธุรกิจประกันชีวิต และ ธุรกิจประกันวินาศภัย ในประเทศไทยได้

ในส่วนของกรรมการ ต้องมีกรรมการซึ่งมีสัญชาติไทย ไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ยกเว้น ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยอาจอนุญาตให้มีกรรมการเป็นผู้ไม่มีสัญชาติไทยได้เกินกว่า 1 ใน 4 แต่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ของจำนวนกรรมการทั้งหมดได้

ในส่วนของผู้ถือหุ้น ต้องมีบุคคลธรรมดาสัญชาติไทย และ/หรือ นิติบุคคลสัญชาติไทย ถือหุ้นรวม กันเกินกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด ยกเว้น ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการฯอาจอนุญาตให้บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยถือหุ้นได้ถึงร้อยละ 49 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด

ในกรณีที่บริษัทมีฐานะ หรือ การดำเนินการ อยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันหรือ ประชาชน รัฐมนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการฯ อาจผ่อนผันให้บริษัทมีกรรมการ และ/หรือ ผู้ถือหุ้นแตกต่างจากที่ได้กำหนดไว้แล้วได้ ทั้งนี้ ในการผ่อนผันทั้งในส่วนของกรรมการ หรือ ผู้ถือหุ้น จะกำหนดหลักเกณฑ์ หรือ เงื่อนไขไว้ด้วยก็ได้ เพราะถือว่าเป็นมาตรการพิเศษในการบรรเทาวิกฤติการณ์ที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า และ เป็นการชั่วคราวเท่านั้น

การจัดตั้งสาขาของบริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศ จะต้องขออนุญาตจากรัฐมนตรี โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี เมื่อได้วางหลักทรัพย์ประกันการประกอบธุรกิจ และได้ดำรงทรัพย์สินไว้ในประเทศไทยตามที่กฎหมายกำหนดครบถ้วน จึงจะขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต หรือ ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ในประเทศไทยได้ นอกจากนี้ บริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ที่เป็นสาขาของบริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศ จะเปิดสาขา ณ ที่ใดๆ ในราชอาณาจักรอีกไม่ได้ ตาม พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 8 วรรคห้า และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 7 วรรคห้า

บริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ซึ่งเป็นสาขาของบริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศ นอกจากต้องส่งงบการเงินรายไตรมาสที่ผู้สอบบัญชีได้สอบทานแล้ว งบการเงินสำหรับรอบปีปฏิทินที่ล่วงมาแล้วที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็นแล้ว และรายงานประจำปีแสดงการดำเนินงานของบริษัท ตามที่บริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ของคนไทยต้องปฏิบัติแล้ว ยังต้องส่งรายงานประจำปีของบริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศที่ตนเป็นสาขาด้วย ภายในระยะเวลา 5 เดือน นับแต่วันสิ้นปีบัญชีของบริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศนั้น ตาม พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 24 วรรคสาม

ห้ามมิให้บริษัทประกันชีวิตออกกรมธรรม์ประกันชีวิต โดยระบุจำนวนเงินอันจะพึงใช้ให้เป็นเงินตราต่างประเทศแก่ผู้เอาประกัน หรือ ผู้รับประโยชน์ ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 31

บุคคลธรรมดาผู้ประสงค์จะเป็นตัวแทนประกันชีวิต หรือ ตัวแทนประกันวินาศภัย ในประเทศไทย ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน ผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิต หรือ ตัวแทนประกันวินาศภัย ได้ ต้องเป็นผู้มีภูมิลำเนาในประเทศไทย ซึ่งได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตของบริษัทประกันชีวิต และใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยของบริษัทประกันวินาศภัย ต่อนายทะเบียน พร้อมด้วยหนังสือแสดงความต้องการของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย ที่จะให้ผู้นั้นเป็นตัวแทนประกันชีวิต หรือ ตัวแทนประกันวินาศภัยของบริษัท และ ต้องมีหนังสือรับรองว่า ผ่านการอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย หรือ ผ่านการอบรมจากหลักสูตรและวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยประกาศกำหนด ตาม พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 32, 35 ประกอบพระราชบัญญัติประกัน

ชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 69(2) และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 33, 36 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 64(2)

บุคคลธรรมดาผู้ประสงค์จะเป็นนายหน้าประกันชีวิต หรือ นายหน้าประกันวินาศภัย ในประเทศไทย ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน ผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิต หรือ นายหน้าประกันวินาศภัย ได้ ต้องเป็นผู้มีภูมิลำเนาในประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 32 และ พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 72 ประกอบ มาตรา 69(2) และ ตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 33 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 67 ประกอบ มาตรา 64(2)

นิติบุคคลที่ประสงค์จะเป็นนายหน้าประกันชีวิต หรือ นายหน้าประกันวินาศภัย ในประเทศไทย ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน ผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิต หรือ นายหน้าประกันวินาศภัย ต้องมีสำนักงานใหญ่ในประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 32 และ พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 72 ประกอบ มาตรา 69(2) และ ตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 33 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 67 วรรคสอง (1)

4.2.2.2. กรณีที่ไม่สอดคล้องกับหลักการการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favored-Nation Treatment)

ภายใต้ขอบทมาตรการนี้ ประเทศไทยมีพันธกรณี ที่จะต้องปฏิบัติต่อ บริษัทประกันภัยสหรัฐฯ ผู้ลงทุนสหรัฐฯ และการลงทุนของผู้ลงทุนเหล่านั้น ในบริษัทประกันภัยสหรัฐฯ และ ผู้ให้บริการประกันภัยข้ามพรมแดนสหรัฐฯ ในลักษณะที่เท่าเทียม หรือ ไม่ด้อยไปกว่า การปฏิบัติที่ประเทศไทยมีต่อ ผู้ลงทุน บริษัทประกันภัย การลงทุนของผู้ลงทุนในบริษัทประกันภัย และ ผู้ให้บริการประกันภัยข้ามพรมแดนของประเทศที่มีได้เป็นภาคี ในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

ประเทศไทยอาจให้การรับรองการปรับใช้มาตรการเพื่อรักษาความมั่นคง (Prudential Measures) ของประเทศที่มีได้เป็นภาคีได้ ลักษณะการรับรอง อาจเป็นการกระทำโดยฝ่ายไทยฝ่ายเดียว หรือ โดยการประนีประนอม หรือ โดยวิธีหนึ่งวิธีใด หรือ เป็นกระทำบนพื้นฐานของความตกลง หรือ ภายใต้การจัดเตรียมอย่างหนึ่งอย่างใดร่วมกับประเทศที่มีได้เป็นภาคีนั้น ในกรณีเช่นนี้ ประเทศไทยต้องให้ออกาสอย่างเต็มที่แก่สหรัฐฯ ในการที่จะแสดงให้เห็นว่าสถานการณ์เช่นนั้นได้บังเกิดขึ้น จำเป็นต้องมี ระเบียบข้อบังคับ การตรวจสอบ การปฏิบัติตามข้อบังคับที่มีความสมดุล กระบวนการที่เหมาะสม เกี่ยวกับการแบ่งปันข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีที่เป็นกรกระทำบนพื้นฐานของความตกลง หรือ การจัดเตรียมอย่างหนึ่งอย่างใดร่วมกับ

ประเทศที่มีไช่ภาคี และ สหรัฐฯ ได้แสดงให้เห็นว่าสถานการณ์เช่นนั้น ได้บังเกิดขึ้นแล้ว ประเทศไทยต้องให้โอกาสอย่างเต็มที่แก่สหรัฐฯ ในการเจรจาขอเข้าภาคยานุวัตร หรือ จัดให้มีการเจรจาที่เทียบเท่ากับความตกลง หรือ การจัดเตรียมเช่นนั้น

บทบัญญัติในกฎหมายไทย ที่ไม่สอดคล้องกับหลักการการปฏิบัติเชิงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง ตามข้อบทมาตรการภายใต้ร่างความตกลงฯ ในส่วนของประเทศไทย มีอยู่เพียงฉบับเดียว คือ พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของบริษัทประกันภัยต่อแห่งเอเชีย พ.ศ.2534*

พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของบริษัทประกันภัยต่อแห่งเอเชีย พ.ศ.2534 เป็นพระราชบัญญัติที่มอบสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองแก่ประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียด้วยกันในการส่งเสริมและพัฒนากิจการธุรกิจประกันภัยต่อ เพื่อประหยัดเงินตราต่างประเทศ ที่แต่ละประเทศต้องส่งออกในรูปของเบี้ยประกันภัยให้กับบริษัทประกันภัยของประเทศที่พัฒนาแล้ว และ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย

จะเห็นได้ว่า ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของบริษัทประกันภัยต่อแห่งเอเชีย พ.ศ.2534 ประเทศไทยมีพันธกรณีตามความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งบริษัทประกันภัยต่อแห่งเอเชีย ระหว่างประเทศกำลังพัฒนาแห่งภูมิภาค ซึ่งเป็นสมาชิกและสมาชิกสมทบของ คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชียและแปซิฟิก ที่จะต้องมอบสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองในด้านการส่งเสริม และ พัฒนากิจการธุรกิจประกันภัยต่อ แก่ประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียด้วยกัน ซึ่งแน่นอนมิใช่ประเทศภาคีภายใต้ร่างความตกลงฯ ในกรณีเช่นนี้ ประเทศไทยอาจให้โอกาสอย่างเต็มที่แก่สหรัฐฯ ในการที่จะแสดงให้เห็นว่าสถานการณ์เช่นนั้น ได้บังเกิดขึ้น ทั้งจัดให้มี ระเบียบข้อบังคับ การตรวจสอบ การปฏิบัติตามข้อบังคับที่มีความสมดุล และมี กระบวนการที่เหมาะสม เกี่ยวกับการแบ่งปันข้อมูลข่าวสารระหว่างกันได้ แต่ในกรณีนี้ เป็นการกระทำบนพื้นฐานของความตกลง หรือ การจัดเตรียมอย่างหนึ่งอย่างใดร่วมกับประเทศที่มีไช่ภาคี และ หากสหรัฐฯ ได้แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยเห็นว่าสถานการณ์เช่นนั้น ได้บังเกิดขึ้นแล้ว และ ต้องการให้ประเทศไทยให้โอกาสอย่างเต็มที่แก่สหรัฐฯ ในการเจรจาขอเข้าภาคยานุวัตร หรือ จัดให้มีการเจรจาที่เทียบเท่ากับความตกลง หรือ การจัดเตรียมดังกล่าวมานั้น ตามวัตถุประสงค์ความตกลงข้างต้น ที่ต้องการให้มอบสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองในด้านการส่งเสริม และ พัฒนากิจการ

* เป็นพระราชบัญญัติที่อนุวัตรการตามความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งบริษัทประกันภัยต่อแห่งเอเชีย ระหว่างประเทศกำลังพัฒนาแห่งภูมิภาคซึ่งเป็นสมาชิกและสมาชิกสมทบของ คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชียและแปซิฟิก ทำ ณ กรุงเทพมหานคร และรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยได้ลงนาม เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2520

ประกันภัยต่อ เฉพาะแก่ประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียด้วยกัน ซึ่งแน่นอนย่อมต้องไม่รวมถึงประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างสหรัฐฯด้วย ดังนั้น ประเทศไทยจึงไม่สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีตามข้อบทยามาตรการ ภายใต้ร่างความตกลงฯในส่วนนี้ได้ แต่อย่างไรก็ตาม สหรัฐฯในฐานะของประเทศที่พัฒนาแล้วและเป็นประเทศที่มีศักยภาพในด้านธุรกิจประกันภัยที่สูงมาก ทั้งยังคงมีส่วนการตลาดในธุรกิจประกันภัยที่สูงที่สุดในระดับโลก สิทธิประโยชน์และความคุ้มครองในด้านการส่งเสริม และ พัฒนาการธุรกิจประกันภัยต่อ ตามความตกลงดังกล่าว แม้จะไม่มี หรือ เป็นการมอบสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองในด้านการส่งเสริม และ พัฒนาการธุรกิจประกันภัยต่อ ดีกว่าที่มีอยู่ตามข้อบทยามาตรการภายใต้ร่างความตกลงฯก็ตาม กล่าวสำหรับสหรัฐฯแล้ว อาจเป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในความสนใจของสหรัฐฯเลยก็ได้ ผู้ศึกษาเพียงแต่พิจารณาแล้วเห็นว่าโดยหลักการแล้วพระราชบัญญัติฉบับนี้ น่าจะขัดกับพันธกรณีในส่วนของประเทศไทยตามข้อบทยามาตรการกาปฏิบัติเชิงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง ภายใต้ร่างความตกลงฯ

4.2.2.3. กรณีที่ไม่สอดคล้องกับหลักการการเข้าสู่ตลาดของสถาบันการเงิน

ภายใต้ข้อบทยามาตรการนี้ ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องไม่ยอมรับ หรือ คงไว้ ซึ่งมาตรการใดๆที่เป็นการจำกัด ผู้ลงทุนสหรัฐฯ ไม่ว่าจะในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค หรือ ในระดับขอบข่ายทั่วประเทศ ในเรื่องเกี่ยวกับ

- 1.) จำนวนของสถาบันทางการเงิน ไม่ว่าจะเป็นการตั้งข้อจำกัดในรูปของจำนวนตัวเลขโควตา การผูกขาด การให้สิทธิพิเศษแก่ผู้ให้บริการเฉพาะราย หรือ การตั้งข้อกำหนดเกี่ยวกับการทดสอบความจำเป็นทางเศรษฐกิจ
- 2.) มูลค่ารวมทั้งหมดของธุรกรรมทางทางการเงิน หรือ สินทรัพย์ ในรูปของจำนวนตัวเลขโควตา หรือ การตั้งข้อกำหนดเกี่ยวกับการทดสอบความจำเป็นทางเศรษฐกิจ
- 3.) จำนวนผลรวมทั้งหมดของการประกอบการ หรือ ปริมาณรวมทั้งหมด ของผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการค้าบริการทางการเงินที่ปรากฏในลักษณะของหน่วยที่กำหนดขึ้น ไม่ว่าจะในรูปของจำนวนตัวเลขโควตา หรือ โดยการตั้งข้อกำหนดเกี่ยวกับการทดสอบความจำเป็นทางเศรษฐกิจ
- 4.) ยอดรวมของ บุคคลธรรมดาที่อาจถูกว่าจ้าง ในสาขาการค้าบริการทางการเงิน สาขาใดสาขาหนึ่งโดยเฉพาะ หรือ ที่สถาบันการเงินจำเป็นต้องว่าจ้าง และ เกี่ยวข้องโดยตรงกับการให้บริการทางการเงินนั้นๆเป็นการเฉพาะ โดยการตั้งข้อจำกัดในรูปของจำนวนตัวเลขโควตา หรือ การตั้งข้อกำหนดเกี่ยวกับการทดสอบความจำเป็นทางเศรษฐกิจ

นอกจากนี้ ยังห้ามประเทศไทยใช้มาตรการที่จำกัด หรือ กำหนดรูปแบบเฉพาะขององค์กรทางกฎหมาย หรือ องค์กรร่วมค้า ที่สถาบันการเงินสหรัฐฯจะให้บริการ

กฎหมายไทยที่มีบทบัญญัติไม่สอดคล้องกับข้อบทมาตรการการเข้าสู่ตลาดของสถาบันการเงิน มีอยู่ด้วยกัน 4 ฉบับ คือ

- 1.) พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535
- 2.) พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551
- 3.) พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535
- 4.) พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551

พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 9 กำหนดให้ ผู้ที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจประกันชีวิต และประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ในประเทศไทย ต้องจดทะเบียนจัดตั้งในรูป บริษัทมหาชน จำกัด ตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด สำหรับบริษัทประกันชีวิต หรือ บริษัทประกันภัยทั่วไปของต่างประเทศ ต้องจดทะเบียนจัดตั้งในรูปของ สาขาของบริษัทประกันชีวิตต่างประเทศ ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 8 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 7 และ จะประกอบธุรกิจประกันชีวิต หรือ ประกันวินาศภัยได้ เมื่อได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต หรือ ใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย จากรัฐมนตรี โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 8 ประกอบมาตรา 3

จะเห็นได้ว่า มาตรการข้างต้นเป็นการจำกัดรูปแบบองค์กรทางกฎหมาย ในการขอรับใบอนุญาตการประกอบธุรกิจประกันชีวิต และ ใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ในประเทศไทย ซึ่งจะออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต และใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ให้เฉพาะนิติบุคคล ในรูปบริษัทมหาชนจำกัด ตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด และ สาขาของบริษัทประกันชีวิต หรือ บริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศเท่านั้น นิติบุคคลในรูปแบบอื่น คณะบุคคล องค์กรร่วมค้า หรือ บุคคลธรรมดา ไม่อาจขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต หรือ ใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ได้

รัฐบาลไทยที่ผ่านมารวมถึงรัฐบาลชุดปัจจุบัน ล้วนมีนโยบายจำกัดจำนวนบริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ในรูปของการจำกัดการออกใบอนุญาต ด้วยการกำหนดจำนวนตัวเลขโควตาไว้ล่วงหน้า หรือ ใช้วิธีการการผูกขาด หรือ โดยการให้สิทธิพิเศษแก่ผู้ให้บริการเฉพาะราย หรือ โดยการตั้งข้อกำหนดเกี่ยวกับการทดสอบความจำเป็นทางเศรษฐกิจ

บริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ที่จัดตั้งและประกอบธุรกิจในประเทศไทยต้องมีกรรมการเป็นบุคคลสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2551 มาตรา 9 แม้ได้ผ่อนปรนไว้ในกรณีให้เห็นสมควร คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย อาจอนุญาตให้มีกรรมการเป็นบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย ได้เกินกว่า 1 ใน 4 แต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด หรือ ในกรณีที่มีเหตุวิฤติ คณะกรรมการ อาจผ่อนผันให้มีสัดส่วนแตกต่างจากที่กล่าวมาได้อีก ก็ยังเป็นการจำกัดในขอบเขตของบุคคลธรรมดาที่อาจถูกว่าจ้าง ในบริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศ หรือ ที่บริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศจำเป็นต้องว่าจ้าง และ เกี่ยวข้องโดยตรงกับการให้บริการของบริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศเป็นการเฉพาะ โดยการตั้งข้อจำกัดในรูปของจำนวนตัวเลขโควตาอยู่นั่นเอง

การจัดตั้งสาขาของบริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศ ต้องขออนุญาตจากรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี บริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ที่เป็นสาขาของบริษัทประกันชีวิต หรือ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศ จะขยายสาขา ณ ที่ใดๆ ในราชอาณาจักรอีกไม่ได้ ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 8 วรรคห้า และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 7 วรรคห้า เป็นการจำกัดจำนวนของบริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศโดยตรง ขณะเดียวกัน ยังเป็นการจำกัดมูลค่ารวมทั้งหมดของธุรกรรมประกันชีวิต และ การประกันวินาศภัย หรือ สินทรัพย์ และ จำนวนผลรวมทั้งหมดของการประกอบการ หรือ ปริมาณรวมทั้งหมดของผลลัพธ์ที่ได้จากการค้าบริการของบริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศ โดยทางอ้อมอีกด้วย

4.2.2.4. กรณีที่ไม่สอดคล้องกับหลักการของการค้าบริการข้ามพรมแดน

(Cross Border Trade)

ภายใต้ขอบเขตมาตรการนี้ ประเทศไทยมีพันธกรณีต้องอนุญาต ภายใต้ข้อกำหนด และ เงื่อนไขของการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ให้ผู้ให้บริการประกันภัยข้ามพรมแดนของสหรัฐฯ ให้บริการประกันภัยฯตามที่ระบุไว้ใน Annex 12.5 ของร่างความตกลงฯ ว่าด้วยการค้าบริการประกันภัยข้ามพรมแดน ทั้งต้องอนุญาตให้บุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย และ บุคคลสัญชาติไทยไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใด สามารถซื้อบริการประกันภัยจากผู้ให้บริการประกันภัยข้ามพรมแดนของสหรัฐฯ ที่ตั้งอยู่ในดินแดนสหรัฐฯ

พันธกรณีนี้ มิได้กำหนดว่าฝ่ายไทย ต้องอนุญาตให้ผู้ให้บริการเหล่านั้นต้องประกอบธุรกิจ หรือ ดำเนินการชักชวนในประเทศไทย ทั้งนี้ ฝ่ายไทยอาจให้คำจำกัดความ “ การประกอบธุรกิจ ” และ “ ดำเนินการชักชวน ” ได้เอง ตามวัตถุประสงค์ของข้อบพนี้ได้ ตราบเท่าที่คำจำกัดความ

นั้นไม่ขัดแย้งกับพันธกรณีข้างต้น อย่างไรก็ดีตาม ภายใต้งบัตยของกฎระเบียบอื่นๆ เพื่อการรักษาความมั่นคงในการค้าบริการประกันภัยข้ามพรมแดน ฝ่ายไทยอาจกำหนดให้มีการจดทะเบียนผู้ให้บริการประกันภัยข้ามพรมแดน รวมทั้งกรรมธรรม์ประกันภัยของสหรัฐฯได้

กฎหมายไทยที่มีบทบัญญัติไม่สอดคล้องกับพันธกรณี ตามข้อบทยมาตรการการค้าบริการข้ามพรมแดน มีอยู่ด้วยกัน 4 ฉบับ คือ

- 1.) พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535
- 2.) พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551
- 3.) พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535
- 4.) พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551

ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 กำหนดให้ผู้ที่ประกอบธุรกิจประกันชีวิต หรือ ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยได้ ต้องจัดตั้งขึ้นในรูปของบริษัทมหาชนจำกัด ตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด และต้องได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต หรือ ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย จากรัฐมนตรี โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา 8 ประกอบ มาตรา 3

สำหรับบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศ ต้องจัดตั้งในรูปสาขาของบริษัทประกันชีวิต หรือ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศ ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต หรือ ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย จากรัฐมนตรี โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 7, 8 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา ตามมาตรา 6, 7

บุคคลธรรมดาผู้ประสงค์จะเป็นตัวแทนประกันชีวิต หรือ ตัวแทนประกันวินาศภัย ในประเทศไทย ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน ผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิต หรือ ตัวแทนประกันวินาศภัย ได้ ต้องเป็นผู้มีภูมิลำเนาในประเทศไทย ซึ่งยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตของบริษัทประกันชีวิต และใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยของบริษัทประกันวินาศภัย ต่อนายทะเบียน พร้อมด้วยหนังสือแสดงความต้องการของบริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ที่จะให้ผู้นั้นเป็นตัวแทนประกันชีวิต หรือ ตัวแทนประกันวินาศภัยของบริษัท และ ต้องมีหนังสือรับรองว่า ผ่านการอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย หรือ ผ่านการอบรมจากหลักสูตรและวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยประกาศกำหนด ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 32, 35 ประกอบพระราชบัญญัติประกัน

ชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 69(2) และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 33, 36 ประกอบ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 64(2)

บุคคลธรรมดาผู้ประสงค์จะเป็นนายหน้าประกันชีวิต หรือ นายหน้าประกันวินาศภัย ในประเทศไทย ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน ผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิต หรือ นายหน้าประกันวินาศภัย ได้ ต้องเป็นผู้มีภูมิลำเนาในประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 32 และ พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 72 ประกอบ มาตรา 69(2) และ ตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 33 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 67 ประกอบ มาตรา 64(2)

นิติบุคคลที่ประสงค์จะเป็นนายหน้าประกันชีวิต หรือ นายหน้าประกันวินาศภัย ในประเทศไทย ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน ผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิต หรือ นายหน้าประกันวินาศภัย ต้องมีสำนักงานใหญ่ในประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 32 และ พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 72 ประกอบ มาตรา 69(2) และ ตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 33 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 67 วรรคสอง (1)

จะเห็นได้ว่า ตามกฎหมายไทย การประกอบธุรกิจประกันชีวิต และ การประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย จะกระทำได้ เมื่อได้จัดตั้งขึ้นในรูปบริษัทมหาชน จำกัด หรือ สาขาของบริษัทประกันภัยต่างประเทศเท่านั้น การประกอบธุรกิจต้องได้รับใบอนุญาต บุคคลธรรมดา หรือ นิติบุคคล ที่จะได้รับอนุญาตให้เป็นตัวแทน หรือ นายหน้าประกันชีวิตได้ ต้องเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย หรือ มีสำนักงานใหญ่ในประเทศไทยเท่านั้น กล่าวคือ ตามระบบกฎหมายของประเทศไทยไม่อนุญาตให้บุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย และบุคคลสัญชาติไทย ไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใด สามารถซื้อบริการประกันชีวิต หรือ บริการประกันวินาศภัย จากผู้ให้บริการประกันชีวิต และ ผู้ให้บริการประกันวินาศภัย ข้ามพรมแดนได้นั่นเอง

4.2.2.5. กรณีที่ไม่สอดคล้องกับหลักการผู้บริหารระดับสูง

และคณะกรรมการบริษัท (Senior Management and Board of Directors)

ภายใต้ขอบเขตมาตรการการนี้ ประเทศไทยมีพันธกรณีต้องควบคุมมิให้มีการกีดกันทางสัญชาติ ในการเข้าเป็นผู้บริหารระดับสูงของบริษัทประกันภัย โดยต้องไม่บังคับบริษัทประกันภัยของสหรัฐฯ ให้ว่าจ้างบุคคลสัญชาติใดสัญชาติหนึ่งเป็นผู้บริหารระดับสูง หรือ บุคลากรที่สำคัญอื่นๆของบริษัทประกันภัยสหรัฐฯ และไม่อาจบังคับเกินกว่าส่วนข้างน้อยของคณะกรรมการบริษัท

ของบริษัทประกันภัยของสหรัฐฯ ว่าต้องประกอบด้วยบุคคลที่มีสัญชาติไทย หรือ เป็นบุคคลที่อาศัยอยู่ในราชอาณาจักร หรือ ทั้งสองอย่างรวมกัน

กฎหมายไทยที่มีบทบัญญัติไม่สอดคล้องกับพันธกรณีตามข้อบทยามาตราการว่าด้วยผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการ มีอยู่ด้วยกัน 2 ฉบับ คือ

- 1.) พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551
- 2.) พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551

พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 9 กำหนดให้ บริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย ที่จัดตั้งและประกอบธุรกิจในประเทศไทย ต้องมีบุคคลสัญชาติไทยเป็นกรรมการไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ในกรณีที่เห็นสมควรคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยอาจอนุญาตให้กรรมการเป็นบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยได้เกินกว่า 1 ใน 4 แต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดได้

ในกรณีที่บริษัทมีฐานะ หรือ การดำเนินการ อยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันหรือประชาชน รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการฯ อาจผ่อนผันให้บริษัทมีผู้ถือหุ้นหรือกรรมการแตกต่างจากที่กำหนดข้างต้นได้ ในการผ่อนผันนั้น จะกำหนดหลักเกณฑ์ หรือ เงื่อนไขไว้ด้วยก็ได้

จะเห็นได้ว่า การกำหนดให้บริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย ที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย ต้องมีบุคคลสัญชาติไทยเป็นกรรมการไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด เป็นการบังคับเกินกว่าส่วนข้างน้อยของจำนวนกรรมการทั้งหมด ของบริษัทประกันภัยต่างประเทศว่าต้องประกอบด้วยบุคคลที่มีสัญชาติไทย

4.3. วิเคราะห์ความไม่สอดคล้องของระบบกฎหมายไทย กับ หลักเกณฑ์ในทางธุรกิจ

ผลจากความไม่สอดคล้องของระบบกฎหมายไทย กับ พันธกรณีที่ประเทศไทยจะต้องมีตามข้อบทยามาตราการภายใต้ร่างความตกลงฯ ในด้านธุรกิจประกันภัยฯ สามารถนำมาวิเคราะห์ร่วมกับ หลักเกณฑ์ในทางธุรกิจ ได้ดังนี้

4.3.1. ความไม่สอดคล้องในด้านการถือหุ้น

ในเรื่องของการถือหุ้นนี้ บริษัทประกันภัยของสหรัฐฯ ต้องได้รับการปฏิบัติในลักษณะที่เท่าเทียมกัน หรือ ไม่ด้อยไปกว่า การปฏิบัติที่ประเทศไทยมีต่อ บริษัทประกันภัยของคนไทย แต่ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย

(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 9 กำหนดให้ หุ่นสามัญ และ หุ่นบุริมสิทธิ ของบริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย ต้องเป็นหุ่นชนิดระบุชื่อผู้ถือ และ ใน ส่วนของผู้ถือหุ่น ต้องมีบุคคลธรรมดาสัญชาติไทย และ/หรือ นิติบุคคล ที่คนไทยเป็นเจ้าของ และ เป็นผู้ควบคุม ถือหุ่นรวมกันเกินกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนหุ่นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้ แล้วทั้งหมด ยกเว้น ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการอาจอนุญาตให้บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย ถือหุ่นได้ถึงร้อยละ 49 ของจำนวนหุ่นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด

ในกรณีที่บริษัทมีฐานะ หรือ การดำเนินการ อยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกัน หรือ ประชาชน รัฐมนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการฯ อาจผ่อนผัน ให้บริษัทมีผู้ถือหุ่นแตกต่างจากที่ได้กล่าวมาแล้วได้ ทั้งนี้ ในการผ่อนผันในส่วนของผู้ถือหุ่น คณะกรรมการฯ จะกำหนดหลักเกณฑ์หรือ เงื่อนไขไว้ด้วยก็ได้ เพราะถือว่าเป็นมาตรการพิเศษ ในการบรรเทาวิกฤติการณ์ที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า และ เป็นการชั่วคราวเท่านั้น

จะเห็นได้ว่า บทบัญญัติของกฎหมายไทย ในเรื่องการถือหุ่นยังไม่สอดคล้องกับ พันธกรณีในส่วนของประเทศไทย ตามข้อบทมาตรการการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ภายใต้ร่างความตกลงฯ

ซึ่งในเรื่องการถือหุ่นนี้ ขอแยกพิจารณาเป็น 4 ประเด็นย่อย ดังนี้

4.3.1.1. ลักษณะของหุ่น

ในเรื่องการถือหุ่นนี้ เพื่อความชัดเจนสะดวกในการควบคุมสัดส่วนการถือหุ่นของบุคคล ที่ไม่มีสัญชาติไทยให้เป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้ ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 9 หุ่นของบริษัท ประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ในประเทศไทย จึงต้องเป็นหุ่นชนิดระบุชื่อผู้ถือเท่านั้น

4.3.1.2. ประเภทของหุ่น

ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 9 หุ่นของบริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย สามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ หุ่นสามัญ และ หุ่นบุริมสิทธิ

4.3.1.3. ข้อจำกัดในการออกหุ่น

ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 9 การออกหุ่นบุริมสิทธิ ต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชน และ นายทะเบียนมีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไข เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้เอาประกันภัย ทั้งนี้ โดยไม่ขัดต่อกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชน

4.3.1.4. ข้อยกเว้นสิทธิของผู้ถือหุ้น

ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 12 และพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 11 บริษัทประกันภัยชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ต้องตรวจสอบทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัท ไม่น้อยกว่าสามเดือนก่อนการประชุมผู้ถือหุ้นทุกครั้ง และต้องแจ้งผลการตรวจต่อนายทะเบียน หากมีบุคคลใดได้หุ้นมา และ การได้มานั้นเป็นเหตุให้จำนวนหุ้น หรือ บุคคลผู้ถือหุ้น ผ่าฝืนบทบัญญัติในเรื่องสัดส่วนการถือหุ้นตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 9 และ บริษัทประกันภัยชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย มิได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 12 หรือ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 11 บุคคลนั้นจะถือเอาการถือหุ้นส่วนที่เกินจำนวนขึ้นใช้ยื่นกับบริษัทประกันภัยชีวิต หรือ บริษัทประกันวินาศภัย ที่ตนถือหุ้นอยู่ไม่ได้ และบริษัทจะจ่ายเงินปันผล หรือ เงินตอบแทนอื่นใดให้แก่บุคคลนั้น หรือ ให้บุคคลนั้นออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมของผู้ถือหุ้นตามจำนวนหุ้นส่วนที่เกินไม่ได้ ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 11 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 10

4.3.2. ความไม่สอดคล้องในด้านการเป็นกรรมการ

ในเรื่องการเป็นกรรมการบริษัทประกันภัย ตามพันธกรณีในส่วนของประเทศไทยตามข้อบหมตรการการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ บริษัทประกันภัยของสหรัฐฯ ต้องได้รับการปฏิบัติในลักษณะที่เท่าเทียมกัน หรือ ไม่ด้อยไปกว่า การปฏิบัติที่ประเทศไทยปฏิบัติต่อ บริษัทประกันภัยของคนไทย และ ตามข้อบหมตรการว่าด้วยผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการบริษัท ซึ่งห้ามมิให้มีการกีดกันทางสัญชาติ ในการเข้าเป็นผู้บริหารระดับสูงของบริษัทประกันภัยสหรัฐฯ ที่ประกอบธุรกิจประกันภัยฯในประเทศไทย กล่าวคือ ห้ามประเทศไทยบังคับให้บริษัทประกันภัยของสหรัฐฯที่จัดตั้งขึ้นในอาณาเขตของประเทศไทย ต้องว่าจ้างบุคคลสัญชาติใดสัญชาติหนึ่งตามที่กำหนดไว้ เป็นผู้บริหารระดับสูง หรือ บุคลากรที่สำคัญอื่นๆของบริษัท ทั้งไม่อาจบังคับเกินกว่าส่วนข้างน้อย (ร้อยละ 49.99) ของคณะกรรมการบริษัทของบริษัทประกันภัยสหรัฐฯ ว่าต้องประกอบด้วยบุคคลสัญชาติไทย หรือ บุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย หรือ ทั้งสองอย่างรวมกัน

ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 9 ได้กำหนดให้บริษัทที่ประกอบธุรกิจประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ในประเทศไทย ในส่วนของกรรมการ ต้องมีกรรมการซึ่งมีสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ยกเว้น ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยอาจอนุญาตให้มีกรรมการเป็นผู้ไม่มีสัญชาติไทยได้เกิน

กว่า 1 ใน 4 แต่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ของจำนวนกรรมการทั้งหมดได้ หรือ ในกรณีที่บริษัทมีฐานะ หรือ การดำเนินการ อยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกัน หรือ ประชาชน รัฐมนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการฯ อาจผ่อนผันให้บริษัทมีกรรมการแตกต่างจากที่ได้กล่าวมาแล้วได้ เช่นเดียวกับในเรื่องการถือหุ้น ในการผ่อนผัน คณะกรรมการฯจะกำหนด หลักเกณฑ์หรือ เงื่อนไขไว้ด้วยก็ได้ เพราะถือว่าเป็นมาตรการพิเศษในการบรรเทาวิกฤติการณ์ที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า และ เป็นการชั่วคราวเท่านั้น

จึงเห็นได้ว่า บทบัญญัติของกฎหมายไทย ในเรื่องการเป็นกรรมการยังไม่สอดคล้องกับ พันธกรณีในส่วนของประเทศไทย ตามข้อบทมาตรการการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ และข้อบทมาตรการ ว่าด้วยผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการบริษัท ภายใต้วงความตกลงฯ

4.3.3. ความไม่สอดคล้องในด้านการจัดตั้งสาขา

ในเรื่องการตั้งสาขาของบริษัทประกันภัยของสหรัฐฯในประเทศไทยนั้น ตามพันธกรณี ในส่วนของประเทศไทยตามข้อบทมาตรการการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ บริษัทประกันภัยของสหรัฐฯ ที่ประกอบธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย ต้องได้รับการปฏิบัติในลักษณะที่เท่าเทียมกัน หรือ ไม่ด้อยไปกว่า การปฏิบัติที่ประเทศไทยปฏิบัติต่อ บริษัทประกันภัยของคนไทย ในเรื่องการจัดตั้ง สาขา การขยายสาขา การควบรวมสาขา รวมทั้ง การบริหาร การดำเนินงาน การปฏิบัติการ การขาย หรือ การถ่ายโอนอื่นๆ ของสาขาสหบริษัทประกันภัย

ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 8 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 7 กำหนดว่า บริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศ จะจัดตั้งสาขาของบริษัทเพื่อประกอบธุรกิจประกันภัยในประเทศไทยได้ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรี โดยอนุมัติคณะกรรมการประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศ ที่ได้รับใบอนุญาต ต้องวางหลักทรัพย์ประกันการประกอบธุรกิจ และ ดำรงทรัพย์สินไว้ในประเทศไทย ตามจำนวน ชนิด วิธีการ และเงื่อนไข ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดครบถ้วน จึงจะขอรับใบอนุญาตได้ ทั้งนี้ บริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ที่เป็นสาขาของบริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศ จะเปิดสาขา ณ ที่ใดๆในราชอาณาจักรอีกไม่ได้ ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 8 วรรคห้าและพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 7 วรรคห้า

บริษัทประกันชีวิต และ และ บริษัทประกันวินาศภัย ซึ่งเป็นสาขาของบริษัทประกันภัยชีวิต และ และ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศ นอกจากต้องส่งงบการเงินรายไตรมาสที่ผู้สอบบัญชีได้สอบทานแล้ว งบการเงินสำหรับรอบปีปฏิทินที่ล่วงมาแล้ว ที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็นแล้ว และ รายงานประจำปีแสดงการดำเนินงานของบริษัทตามที่บริษัทประกันชีวิต

และ และ บริษัทประกันวินาศภัย ของคนไทยต้องปฏิบัติแล้ว ยังต้องส่งรายงานประจำปีของบริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศที่ตนเป็นสาขาด้วย ภายในระยะเวลา 5 เดือน นับแต่วันสิ้นปีบัญชีของบริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศนั้น ตาม พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 24 วรรคสาม และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 26 วรรคสาม

นอกจากนี้ ประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2483 ยังมีมาตรการเกี่ยวกับภาษีเงินได้ที่อนุญาตให้ผู้เอาประกันชีวิต สามารถเอาเบี้ยประกันชีวิตตามกรมธรรม์ประกันชีวิต จำนวนไม่เกิน 100,000 บาท ไปหักภาษีเงินได้ได้ ตามมาตรา 47(1)ง และ กฎกระทรวง ฉบับที่ 126 ข้อ 2 (61) แต่หากเป็นกรณีการจ่ายเบี้ยประกันชีวิตตามกรมธรรม์ประกันชีวิต ที่จำหน่ายโดยสาขาของบริษัทประกันชีวิตที่จดทะเบียนในต่างประเทศ ผู้เอาประกันชีวิตจะเอาเบี้ยประกันชีวิตดังกล่าว ไปหักภาษีเงินได้ไม่ได้

จึงเห็นได้ว่าบทบัญญัติของกฎหมายไทย ในเรื่องการจัดตั้งสาขาของบริษัทประกันภัยของสหรัฐฯ ในประเทศไทยนั้น ยังไม่สอดคล้องกับพันธกรณีในส่วนของประเทศไทย ตามข้อบทมาตรการการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ภายใต้ร่างความตกลงฯ

4.3.4. ความไม่สอดคล้องในด้านการเป็นตัวแทน และ นายหน้าประกันภัย

ในด้านการเป็นตัวแทนและนายหน้า ประกันภัย ตามพันธกรณีในส่วนของประเทศไทย ตามข้อบทมาตรการการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ บุคคลธรรมดา และ นิติบุคคล ของสหรัฐฯ ที่ต้องการเป็นตัวแทน หรือ นายหน้า ในบริษัทประกันภัย ต้องได้รับสิทธิประโยชน์ และความคุ้มครอง ในเรื่อง สิทธิในการเป็นตัวแทน และ นายหน้าของบริษัทประกันภัย โดยต้องได้รับการปฏิบัติในลักษณะที่เท่าเทียมกัน หรือ ไม่ด้อยไปกว่า การปฏิบัติที่ประเทศไทยปฏิบัติต่อบุคคลธรรมดา และ นิติบุคคล ของประเทศไทย และ ตามข้อบทมาตรการการค้าบริการข้ามพรมแดน ที่กำหนดให้ประเทศไทยต้องอนุญาต ภายใต้ข้อกำหนดและเงื่อนไขของการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ให้ผู้ให้บริการประกันภัยข้ามพรมแดนของสหรัฐฯ สามารถให้บริการประกันภัยข้ามพรมแดน ตามประเภทของการประกันภัยและความเสี่ยงภัยที่สามารถรับประกันภัยได้ ตามที่ระบุไว้ใน Annex 12.5 ของร่างความตกลงฯ ทั้งต้องอนุญาตให้บุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย และบุคคลสัญชาติไทยไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใด สามารถซื้อบริการประกันภัยจากผู้ให้บริการประกันภัยข้ามพรมแดนของสหรัฐฯ ได้

ตามบทบัญญัติกฎหมายไทย บุคคลธรรมดาผู้ประสงค์จะเป็นตัวแทนประกันชีวิต หรือ ตัวแทนประกันวินาศภัย ในประเทศไทย ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน ผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิต หรือ ตัวแทนประกันวินาศภัย ต้องเป็นผู้มีภูมิลำเนาในประเทศไทย ซึ่งได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตของบริษัทประกันชีวิต หรือ ตัวแทน

ประกันวินาศภัย ของบริษัทประกันวินาศภัย คือนายทะเบียน พร้อมด้วยหนังสือแสดงความต้องการ ของบริษัทประกันชีวิต หรือ บริษัทประกันวินาศภัย ที่จะให้ผู้นั้นเป็นตัวแทนของบริษัท และ หนังสือรับรองว่า ผ่านการอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ประกันภัย หรือ ผ่านการอบรมจากหลักสูตร และ วิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและ ส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยประกาศกำหนด ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 32, 35 ประกอบพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 69(2) และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 33, 36 ประกอบ พระราชบัญญัติ ประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 64(2)

บุคคลธรรมดาผู้ประสงค์จะเป็นนายหน้าประกันชีวิต หรือ นายหน้าประกันวินาศภัย ใน ประเทศไทย ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน ผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกัน ชีวิต หรือ นายหน้าประกันวินาศภัยได้ ต้องเป็นผู้มีภูมิลำเนาในประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติ ประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 32 ประกอบ พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 72 ประกอบ มาตรา 69(2) และ ตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 33 ประกอบ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 67 ประกอบ มาตรา 64(2)

นิติบุคคลที่ประสงค์จะเป็นนายหน้าประกันชีวิต หรือ นายหน้าประกันวินาศภัย ใน ประเทศไทย ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน ผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกัน ชีวิต หรือ นายหน้าประกันวินาศภัย ต้องมีสำนักงานใหญ่ในประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติ ประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 32 ประกอบ พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 72 ประกอบ มาตรา 69(2) และ ตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 33 ประกอบ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 67 วรรคสอง (1)

จึงเห็นได้ว่า บทบัญญัติของกฎหมายไทย ในเรื่องการการเป็นตัวแทน และ นายหน้า ประกันภัย ยังไม่สอดคล้องกับพันธกรณีในส่วนของประเทศไทย ตามข้อบทยามาตรการการปฏิบัติ เยี่ยงคนชาติ และ ตามข้อบทยามาตรการการการค้าบริการข้ามพรมแดน ภายใต้ร่างความตกลงฯ

4.3.5. ความไม่สอดคล้องในด้านการลงทุน

ในด้านการลงทุน ตามพันธกรณีในส่วนของประเทศไทย ตามข้อบทยามาตรการการเข้า สู่ตลาดของสถาบันการเงิน บุคคลธรรมดา และ นิติบุคคล ที่เป็นผู้ลงทุนของสหรัฐฯ จะได้รับสิทธิ ประโยชน์ความคุ้มครอง จากการเข้าสู่ตลาดของบริษัทประกันภัยสหรัฐฯ โดยห้ามประเทศไทย รับไว้ หรือ คงไว้ ซึ่งมาตรการในการจำกัดจำนวนของบริษัทประกันภัย หรือ จำกัดในมูลค่ารวม ทั้งหมดของธุรกรรมทางการเงิน หรือ สินทรัพย์ ที่บริษัทประกันภัยสหรัฐฯจะพึงมีได้ หรือ จำกัดในจำนวนผลรวมทั้งหมดของการประกอบการ หรือ ปริมาณรวมทั้งหมดของผลลัพธ์ ที่ได้

จากการค้าบริการประกันภัย ที่ปรากฏในลักษณะของหน่วยที่กำหนดขึ้น หรือ จำกัดในยอดรวมของบุคคลธรรมดาที่อาจถูกว่าจ้างในการค้าบริการประกันภัย หรือ ที่บริษัทประกันภัยจำเป็นต้องว่าจ้าง และ เกี่ยวข้องโดยตรงกับการให้บริการประกันภัยนั้นๆเป็นการเฉพาะ ด้วยจำนวนตัวเลขโควตา ที่ได้กำหนดขึ้นล่วงหน้า หรือ ด้วยวิธีการการผูกขาดโดยรัฐฯ หรือ กลุ่มบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือ ให้สิทธิพิเศษแก่ผู้ให้บริการเฉพาะราย ในลักษณะที่เลือกปฏิบัติ หรือ โดยการอ้างหลักการทดสอบความจำเป็นทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ยังห้ามประเทศไทย ใช้มาตรการที่จำกัด เช่น การจำกัดรูปแบบ และ ข้อความของกรมธรรม์ รูปแบบในการนำเสนอผลิตภัณฑ์ประกันภัย หรือ จำกัดรูปแบบเฉพาะขององค์กรทางกฎหมาย หรือ องค์กรร่วมค้า ที่บริษัทประกันภัยของสหรัฐฯจะให้บริการได้

ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 8 ประกอบ มาตรา 3 กำหนดให้ การประกอบธุรกิจประกันชีวิต และ การประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ในประเทศไทย จะกระทำได้เมื่อ ได้จัดตั้งขึ้นในรูปแบบของบริษัทมหาชนจำกัด ตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชน และ ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต หรือ ใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย จากรัฐมนตรี โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี

สำหรับบริษัทประกันชีวิต หรือ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศ ที่ต้องการเข้ามาให้บริการประกันภัยในประเทศไทย ต้องจัดตั้งในรูปแบบสาขาของบริษัทประกันชีวิต หรือ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศ และ ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต หรือ ใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย จากรัฐมนตรี โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 8 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 7

กรมธรรม์ประกันภัยที่บริษัทออกให้แก่ผู้เอาประกันภัย ต้องเป็นไปตามแบบและข้อความที่นายทะเบียนให้ความเห็นชอบ รวมทั้งเอกสารประกอบ หรือ แนบท้ายกรมธรรม์ประกันภัยด้วย ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 29

รัฐบาลไทยที่ผ่านมารวมถึงรัฐบาลชุดปัจจุบัน ล้วนมีนโยบายจำกัดจำนวนบริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ในรูปของการจำกัดการออกใบอนุญาต ด้วยการกำหนดจำนวนตัวเลขโควตาไว้ล่วงหน้า หรือ ใช้วิธีการการผูกขาด หรือ โดยการให้สิทธิพิเศษแก่ผู้ให้บริการเฉพาะราย หรือ โดยการตั้งข้อกำหนดเกี่ยวกับการทดสอบความจำเป็นทางเศรษฐกิจ

การที่กำหนดให้บริษัทประกันชีวิต และ บริษัทประกันวินาศภัย ต้องมีกรรมการเป็นบุคคลสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 9 ก็ถือว่า

เป็นการจำกัดในยอดรวมของบุคคลธรรมดาที่อาจถูกว่าจ้าง ในบริษัทประกันชีวิต หรือ บริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศ หรือ ที่บริษัทประกันชีวิต หรือ บริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศ จำเป็นต้องว่าจ้าง และ เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการให้บริการของบริษัทประกันชีวิต หรือ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศเป็นการเฉพาะ โดยการตั้งข้อจำกัดในรูปของจำนวนตัวเลขโควตาอยู่นั่นเอง

การจำกัดการขยายสาขาของบริษัทประกันภัยที่เป็นสาขาของบริษัทประกันชีวิต หรือ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศ ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 8 วรรคห้า และพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 7 วรรคห้า นั้น นอกจากเป็นการจำกัดจำนวนของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศโดยตรงแล้ว ขณะเดียวกัน ยังเป็นการจำกัดในมูลค่ารวมทั้งหมดของธุรกรรมการประกันชีวิต หรือ ธุรกรรมการประกันวินาศภัย หรือ สินทรัพย์ และ จำนวนผลรวมทั้ง หมดของการประกอบการ หรือ ปริมาณรวมทั้งหมดของผลลัพธ์ที่ได้จากการค้าบริการของบริษัทประกันชีวิต หรือ บริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศโดยทางอ้อมอีกด้วย

จึงเห็นได้ว่า บทบัญญัติของกฎหมายไทย ในด้านการลงทุน ยังไม่สอดคล้องกับพันธกรณีในส่วนของประเทศไทย ตามข้อบทยามาตรการการเข้าสู่ตลาดของสถาบันการเงินภายใต้ร่างความตกลงฯ

เพื่อให้เห็นภาพชัดเจนขึ้น ขอทำเป็นตารางแสดงถึงความไม่สอดคล้องของระบบกฎหมายไทยกับข้อบทยามาตรการภายใต้ร่างความตกลงฯ ในด้านประกันภัย เทียบกับ หลักเกณฑ์ในทางธุรกิจ ได้ดังนี้

ตารางที่ 5 ตารางแสดงบทบัญญัติกฎหมายไทยที่ไม่สอดคล้องกับข้อบทมาตรการ
ภายใต้ร่างความตกลงฯ ในด้านธุรกิจประกันภัยฯ กับ หลักเกณฑ์
ในทางธุรกิจ

มาตรการกฎหมายไทย ที่ไม่สอดคล้อง หลักเกณฑ์ ในทางธุรกิจ	มาตรการภายใต้ร่างความ ตกลงฯ	บทบัญญัติของกฎหมาย ไทยที่เกี่ยวข้อง
ด้านการถือหุ้น	มาตรการการปฏิบัติเชิงคนชาติ: NT	พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับ ที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 9 พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 9 พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 11,12 พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 10,11
ด้านการเป็นกรรมการ	มาตรการการปฏิบัติเชิงคนชาติ: NT มาตรการว่าด้วยผู้บริหารระดับสูง และคณะกรรมการบริษัท:SM/BOD	พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับ ที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 9 พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 9
ด้านการจัดตั้งสาขา	มาตรการการปฏิบัติเชิงคนชาติ: NT มาตรการการเข้าสู่ตลาดของ สถาบันการเงิน : MA	พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 8 วรรคห้า พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 7 วรรคห้า พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับ ที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 24 วรรค สาม พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย

		(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 26 วรรคสาม
ด้านการเป็นตัวแทน และ นายหน้าของบริษัทประกันภัย ..	มาตรการการปฏิบัติเชิงคนชาติ: NT มาตรการการค้าบริการข้าม พรมแดน:CBT	พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับ ที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 32, 35 ประกอบพระราชบัญญัติประกัน ชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 69(2) พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 33, 36 ประกอบ พระราชบัญญัติประกัน วินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 64(2) พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 72 พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 67
ด้านการลงทุน	มาตรการการเข้าสู่ตลาดของ สถาบันการเงิน : MA	พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับ ที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 8 ประกอบ มาตรา 3 และ มาตรา 9 พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 8 ประกอบ มาตรา 3 และ มาตรา 9 พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 8,29 พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 7,29

4.4. ข้อบทมาตรการภายใต้ร่างความตกลงฯ ที่ยังไม่มีกฎหมายไทยรองรับ

ตามข้อบทมาตรการการค้าบริการภาคการเงิน ภายใต้ร่างความตกลงฯ ยังมีมาตรการ
บางส่วน ที่เป็นเรื่องใหม่ (New Issues) ซึ่งปัจจุบัน ยังไม่มีบทบัญญัติในระบบกฎหมายไทยรองรับ
มาตรการเหล่านั้น ได้แก่

4.4.1. การบริการทางการเงินใหม่ New Financial Services *

ตามข้อบหมตรการการบริการทางการเงินใหม่ ฝ่ายไทยมีพันธกรณีต้องอนุญาตให้บริษัทประกันภัยของสหรัฐฯ สามารถร้องขอหรือแจ้งต่อหน่วยงานที่มีอำนาจเกี่ยวข้องของไทย ตามที่ได้กำหนดไว้ เพื่อให้บริการประกันภัยในรูปแบบใหม่ ซึ่งสหรัฐฯจะอนุญาตให้บริษัทประกันภัยของตนได้ให้บริการดังกล่าว ในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน ภายใต้บทบัญญัติกฎหมายท้องถิ่นแล้ว อนึ่ง การใช้มาตรการการบริการทางการเงินใหม่ดังกล่าว ต้องไม่นำไปสู่การที่ประเทศไทยต้องบัญญัติกฎหมายขึ้นใหม่ หรือ ต้องแก้ไขกฎหมายที่มีอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยและสหรัฐฯมีอำนาจวินิจฉัยในเรื่องรูปแบบทางสถาบันและกฎหมายของการให้บริการประกันภัยใหม่นี้ และอาจกำหนดให้มีการขออนุญาตในการให้บริการดังกล่าวได้ ในกรณีที่มีการเปิดให้ขออนุญาต การวินิจฉัยชี้ขาดต้องกระทำภายในระยะเวลาที่เหมาะสม และการปฏิเสธจะกระทำได้เพียงด้วยเหตุผลเพื่อการรักษาความมั่นคงเท่านั้น

ปัจจุบัน ในระบบกฎหมายไทยยังไม่ปรากฏบทบัญญัติที่ให้การรับรอง การให้บริการประกันภัยในลักษณะเช่นนี้ กรมธรรม์ที่บริษัทประกันภัยออกให้แก่ผู้เอาประกันภัย ต้องเป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนเห็นชอบ รวมทั้งเอกสารประกอบ หรือ แนบท้ายกรมธรรม์ประกันภัยด้วย และ นายทะเบียนจะสั่งให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติม หรือ ยกเลิกแบบ หรือ ข้อความบางส่วน หรือ ทั้งหมดก็ได้ ตลอดจนอัตราเบี้ยประกันภัยที่บริษัทกำหนด จะต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 29, 30 อย่างไรก็ตาม ธนาคารแห่งประเทศไทยในฐานะผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมกำกับดูแลการค้าบริการภาคการเงินในภาพรวม ยังไม่มีนโยบายที่จะออกกฎหมาย หรือ ระเบียบข้อบังคับใดๆ เพื่อรองรับการให้บริการทางการเงินใหม่นี้แต่อย่างใด

4.4.2. การปฏิบัติต่อข้อมูลเฉพาะอย่าง Treatment of Certain Information

ข้อบหมตรการการปฏิบัติต่อข้อมูลเฉพาะอย่างนี้ เป็นมาตรการในการปกป้องการเข้าถึงข้อมูลบางอย่างเป็นการเฉพาะ โดยประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องไม่บังคับบริษัทประกันภัยของ

* ประเทศภาคีทั้งสองฝ่ายเป็นต้องเข้าใจตรงกันว่า Article. 12.6 มิได้กีดขวางสถาบันการเงินของภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจากการร้องขอต่อภาคีอีกฝ่ายหนึ่งให้พิจารณาถึงการอนุญาตให้บริการทางการเงินซึ่งไม่ได้มีการให้บริการในอาณาเขตของภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมาก่อน แต่การร้องขอนี้ ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายท้องถิ่นของภาคีฝ่ายที่การร้องขอได้กระทำขึ้น และเพื่อความถูกต้อง ต้องไม่ตกอยู่ภายใต้บังคับพันธกรณีตาม Article 12.6

สหรัฐฯ ให้เปิดเผย หรือ อนุญาต ให้เข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจประกันภัย หรือ บัญชีส่วนตัวของบุคคลใด โดยเฉพาะที่เป็นลูกค้าของบริษัทประกันภัย หรือ ผู้ให้บริการประกันภัยข้ามพรมแดน หรือ ข้อมูลลับใดๆ ซึ่งหากมีการเปิดเผยอาจกระทบต่อการบังคับทางกฎหมายหรือส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์สาธารณะ ไม่ว่าในทางใด หรือ เสื่อมเสียต่อผลประโยชน์ทางการค้าอันชอบด้วยกฎหมายของกิจการหนึ่งกิจการใดเป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลให้พ้นจากการถูกละเมิดโดยการใช้อำนาจรัฐของประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง

4.4.3. หลักการว่าด้วยความโปร่งใส Transparency

ตามข้อบ่งชี้มาตรการความโปร่งใส ประเทศไทยมีพันธกรณีที่ต้องยอมรับตระหนักถึงความสำคัญของความโปร่งใสของระเบียบข้อบังคับ นโยบาย และ ความสมเหตุสมผล ความเป็นภาวะวิสัย การบริหารจัดการที่เที่ยงตรง ในการควบคุมดูแลกิจกรรมของบริษัทประกันภัยและผู้ให้บริการประกันภัยนั้น มีความสำคัญในการอำนวยความสะดวกต่อการเข้าถึงบริษัทประกันภัยและผู้ให้บริการประกันภัย และการปฏิบัติงานของบริษัทประกันภัยและผู้ให้บริการประกันภัย ในตลาดของกันและกัน

ประเทศไทยต้องเผยแพร่ล่วงหน้า ซึ่งการเสนอใช้กฎเกณฑ์และแนวปฏิบัติทั่วไปใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับของการค้าบริการสาขาประกันภัยฯ และ ต้องเปิดโอกาสที่เหมาะสมให้ผู้มีส่วนได้เสียของสหรัฐฯ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎเกณฑ์เหล่านั้น

หน่วยงานกำกับดูแลของประเทศไทยต้องตั้งข้อกำหนดที่ผู้มีส่วนได้เสียปฏิบัติได้ ทั้งนี้ รวมถึงข้อกำหนดด้านเอกสารใดๆ ที่จะทำให้การให้บริการประกันภัยดำเนินการได้โดยครบถ้วน ในกรณีที่มีการร้องเรียน หน่วยงานกำกับดูแลต้องชี้แจงให้ผู้ร้องเรียนทราบถึงสถานภาพการปฏิบัติของผู้ร้องเรียน หากหน่วยงานกำกับดูแลต้องการข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ร้องเรียน หน่วยงานกำกับดูแลต้องแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบโดยไม่ชักช้า หน่วยงานกำกับดูแลต้องชี้ขาดค่าของผู้ลงทุนในบริษัทประกันภัย การค้าบริการประกันภัยข้ามพรมแดนของสหรัฐฯ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการประกันภัยภายใน 120 วัน และต้องแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบโดยพลัน การชี้ขาดจะกระทำมิได้จนกว่าจะได้รับฟังผู้เกี่ยวข้องและได้รับข้อมูลที่จำเป็นครบถ้วนแล้ว ในกรณีที่ไม่สามารถชี้ขาดได้ภายในเวลาที่กำหนด หน่วยงานกำกับดูแลต้องแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบโดยพลัน และต้องพยายามชี้ขาดให้ได้ภายในเวลาที่เหมาะสมภายหลังนั้น

รัฐบาลไทยต้องคงไว้ หรือ จัดตั้งกลไกที่เหมาะสม เพื่อสนองตอบข้อซักถาม ของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับมาตรการต่างๆ ของระเบียบปฏิบัติ ที่อยู่ในความครอบคลุมของการค้าบริการสาขาประกันภัยฯ และต้องให้ความมั่นใจว่า กฎระเบียบที่ได้รับไว้หรือคงไว้ขององค์กรอิสระของไทยนั้น จะถูกเผยแพร่โดยพลัน หรือ กระทำโดยวิธีอื่นในลักษณะที่สามารถทำให้ผู้มีส่วนได้เสีย

คุ้นเคย และ เพื่อให้การปฏิบัติได้ผลมากขึ้น รัฐบาลไทยอาจปล่อยให้มีความยืดหยุ่นระหว่างการเผยแพร่กับวันที่กฎเกณฑ์นั้นมีผลบังคับ ในระหว่างนั้น ต้องน้อมรับข้อคิดเห็นที่เป็นสาระสำคัญที่ได้รับจากผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการเสนอใช้กฎเกณฑ์นั้น

ปัจจุบัน ประเทศไทยได้ตระหนักถึงประโยชน์และความสำคัญในเรื่องความโปร่งใสของกระบวนการทางกฎหมาย ในการควบคุมกำกับดูแลการประกอบธุรกิจประกันภัยเป็นอย่างดี เป็นอย่างดี โดยประเทศไทยกำลังพยายามปรับปรุงกฎหมายในเรื่องนี้ ดังจะเห็นได้จากการปรับเปลี่ยนให้กรมการประกันภัยเป็นองค์กรอิสระ ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย พ.ศ. 2550 และ กำหนดให้มีแผนแม่บทประกันภัยแห่งชาติ ฉบับที่ 1 2550-2554 ซึ่งแผนแม่บทดังกล่าว ได้ให้ความสำคัญในเรื่องความโปร่งใสเพิ่มมากขึ้น

4.4.4. องค์กรอิสระ Self Regulatory Organization

ภายใต้ข้อบทมาตรการว่าด้วยองค์กรอิสระนี้ ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องอนุญาตให้บริษัทประกันภัยของสหรัฐฯ หรือ ผู้ให้บริการประกันภัยข้ามพรมแดนของสหรัฐฯ เข้าเป็นสมาชิก หรือ มีส่วนร่วม หรือ อนุญาตให้เข้าสู่องค์กรองค์กรอิสระเพื่อที่จะให้บริการประกันภัยใน หรือ เข้าสู่อาณาเขตของประเทศไทย โดยรัฐบาลไทยต้องให้ความมั่นใจเกี่ยวกับการปฏิบัติภายใต้พันธกรณีว่าด้วยการปฏิบัติเชิงคนชาติ และ การปฏิบัติเชิงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง ขององค์กรอิสระนั้นๆ ด้วย

4.4.5. การชำระและการโอนเงิน Payment and Clearing System

ภายใต้หลักการนี้ ประเทศไทยมีพันธกรณีต้องอนุญาตภายใต้ข้อกำหนดและเงื่อนไขของการปฏิบัติเชิงคนชาติ ให้บริษัทประกันภัยสหรัฐฯ ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นในประเทศไทย สามารถเข้าสู่ระบบของการชำระเงินและการโอนเงิน ที่ดำเนินการโดยองค์กรสาธารณะ และสามารถเข้าสู่ระบบกองทุน และการเอื้ออำนวยต่อการชำระคืนหนี้เดิม (Refinance Facilities) ที่มีให้กับธุรกิจต่างๆ ไปเป็นปกติ อย่างไรก็ตาม มิได้มุ่งหมายให้เข้าสู่แหล่งกู้ยืมอันเป็นที่พึ่งแห่งสุดท้าย (Lender of Last Resort Facilities) ของภาคอีกฝ่ายหนึ่ง

ปัจจุบัน กฎหมายไทยได้อนุญาตให้บริษัทประกันภัยสหรัฐฯ สามารถเข้าสู่ระบบของการชำระเงินและการโอนเงิน ที่ดำเนินการโดยองค์กรสาธารณะเท่านั้น

4.4.6. หลักการว่าด้วยการเร่งรัดให้มีการค้าบริการประกันภัย Expedited

Availability of Insurance Services

ภายใต้หลักการนี้ ประเทศไทยมีพันธกรณีต้องให้ความสำคัญกับการคงไว้และการพัฒนากระบวนการกำกับดูแล เพื่อเร่งรัดให้มีการค้าบริการประกันภัยโดยผู้ให้บริการที่ได้รับอนุญาต

ปัจจุบัน กฎหมายไทยกำลังอยู่ในช่วงของการปรับปรุงในเรื่องการจัดองค์กรในการกำกับดูแลธุรกิจประกันภัย โดยการแยกกรมการประกันภัยให้เป็นองค์กรอิสระ ตามพระราชบัญญัติ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย พ.ศ. 2550 นอกจากนี้ ยังมีการประกาศแผนแม่บทของการประกันภัยแห่งชาติ (Master Plan of Insurance and Insurance Related Services) ฉบับที่ 1 2550-2554 เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเปิดเสรีการค้าบริการ สาขาประกันภัยฯ และ พัฒนากระบวนการกำกับดูแล เพื่อเร่งรัดให้มีการค้าบริการประกันภัยโดยผู้ให้บริการที่ได้รับอนุญาต